

REGULAMENTUL (UE) NR. 1259/2010 AL CONSILIULUI**din 20 decembrie 2010****de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în domeniul legii aplicabile divorțului și separării de corp**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 81 alineatul (3),

având în vedere Decizia 2010/405/UE a Consiliului din 12 iulie 2010 de autorizare a unei forme de cooperare consolidată în domeniul legii aplicabile divorțului și separării de drept ⁽¹⁾,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Parlamentului European,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă specială,

întrucât:

- (1) Uniunea și-a stabilit obiectivul de a menține și a dezvolta un spațiu de libertate, securitate și justiție, în cadrul căruia se asigură libera circulație a persoanelor. Pentru stabilirea treptată a unui astfel de spațiu, Uniunea urmează să adopte măsuri cu implicații transfrontaliere privind cooperarea judiciară în materie civilă, în special când acestea sunt necesare pentru asigurarea unei bune funcționări a pieței interne.
- (2) În temeiul articolului 81 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, respectivele măsuri trebuie să le cuprindă și pe cele care promovează compatibilitatea normelor aplicabile în statele membre în materie de conflict de legi.
- (3) La 14 martie 2005, Comisia a adoptat o Carte verde privind legea aplicabilă și competența judiciară în materia divorțului. Respectiva carte verde a lansat o consultare publică largă în vederea identificării unor soluții posibile la problemele care ar putea apărea în situația actuală.
- (4) La 17 iulie 2006, Comisia a prezentat propunerea unui proiect de regulament de modificare a Regulamentului

(CE) nr. 2201/2003 ⁽²⁾ în ceea ce privește competența și introducerea unor norme privind legea aplicabilă în materie matrimonială.

- (5) La reuniunea din 5-6 iunie 2008 de la Luxemburg, Consiliul a constatat că nu a fost întrunită unanimitatea cu privire la propunerea respectivă și că există dificultăți insurmontabile care, la momentul respectiv și în viitorul apropiat, fac imposibilă întrunirea unanimității. Consiliul a stabilit că obiectivele propunerii nu pot fi atinse într-un termen rezonabil prin aplicarea dispozițiilor relevante din tratate.
- (6) Belgia, Bulgaria, Germania, Grecia, Spania, Franța, Italia, Letonia, Luxemburg, Ungaria, Malta, Austria, Portugalia, România și Slovenia au adresat ulterior Comisiei o solicitare prin care își exprimau intenția de a stabili între ele o formă de cooperare consolidată în domeniul legii aplicabile în materie matrimonială. La 3 martie 2010, Grecia și-a retras solicitarea.
- (7) La 12 iulie 2010, Consiliul a adoptat Decizia 2010/405/UE de autorizare a unei forme de cooperare consolidată în domeniul legii aplicabile divorțului și separării de corp.
- (8) În conformitate cu articolul 328 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, o formă de cooperare consolidată odată instituită este deschisă participării tuturor statelor membre, sub rezerva respectării eventualelor condiții de participare stabilite prin decizia de autorizare. De asemenea, aceasta rămâne deschisă statelor membre la orice moment, sub rezerva respectării, pe lângă condițiile menționate anterior, și a actelor deja adoptate în cadrul său. Comisia și statele membre care participă la respectiva formă de cooperare consolidată se asigură că promovează participarea cât mai multor state posibil. Prezentul regulament ar trebui să fie obligatoriu în toate elementele sale și să se aplice direct numai în statele membre participante, în conformitate cu tratatele.
- (9) Prezentul regulament ar trebui să instituie un cadru juridic clar și complet în domeniul legii aplicabile divorțului și separării de corp în statele membre participante, să garanteze cetățenilor soluții corespunzătoare în materie de securitate juridică, previzibilitate și flexibilitate și să prevină situația în care unul dintre soți solicită divorțul înaintea celui altul pentru a se asigura că procedura este supusă unei anumite legi, pe care acesta o consideră a fi mai favorabilă intereselor sale.

⁽¹⁾ JO L 189, 22.7.2010, p. 12.

⁽²⁾ Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului din 27 noiembrie 2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești (JO L 338, 23.12.2003, p. 1).

- (10) Domeniul de aplicare material și dispozițiile prezentului regulament ar trebui să fie conforme cu Regulamentul (CE) nr. 2201/2003. Cu toate acestea, prezentul regulament nu ar trebui să se aplice anulării căsătoriei.

Prezentul regulament ar trebui să se aplice numai la desfacerea sau nerespectarea legăturii matrimoniale. Legea stabilită de normele conflictuale din prezentul regulament ar trebui să se aplice motivelor de divorț și de separare de drept.

Chestiunile preliminare precum capacitatea juridică și valabilitatea căsătoriei și chestiunile precum efectele patrimoniale ale divorțului sau ale separării de drept și efectele asupra numelui, răspunderii părintești, obligațiilor de întreținere sau alte măsuri accesorii eventuale ar trebui stabilite de normele conflictuale aplicabile în statul membru participant vizat.

- (11) Pentru a delimita în mod clar domeniul de aplicare teritorială a prezentului regulament, ar trebui să fie precizate statele membre care participă la forma de cooperare consolidată.
- (12) Prezentul regulament ar trebui să aibă un caracter universal, adică ar trebui ca normele sale conflictuale să poată desemna legea unui stat membru participant, legea unui stat membru neparticipant sau legea unui stat care nu este membru al Uniunii Europene.
- (13) Prezentul regulament ar trebui să se aplice indiferent de natura instanței judecătorești sesizate. După caz, o instanță judecătorească ar trebui să se considere sesizată în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 2201/2003.
- (14) Pentru a oferi soților libertatea de a desemna o lege aplicabilă cu care au legături strânse sau în absența alegerii legii de către soți, pentru ca această lege să se aplice divorțului sau separării de corp a soților, legea respectivă ar trebui să se aplice chiar și dacă nu este legea unui stat membru participant. În cazul desemnării legii unui alt stat membru, rețeaua creată prin Decizia 2001/470/CE a Consiliului din 28 mai 2001 de creare a unei Rețele Judiciare Europene în materie civilă și comercială ⁽¹⁾ ar putea oferi informații instanțelor judecătorești cu privire la conținutul legii străine.
- (15) Mobilitatea din ce în ce mai mare a cetățenilor necesită, pe de o parte, o flexibilitate mai mare și, pe de altă parte, un nivel mai ridicat de securitate juridică. Pentru a răspunde acestui obiectiv, prezentul regulament ar trebui să consolideze autonomia părților în materie de divorț și de separare de corp, dând soților posibilitatea de a alege legea aplicabilă divorțului și separării de corp a acestora.
- (16) Soții ar trebui să poată alege ca lege aplicabilă divorțului și separării de corp legea unui stat cu care au o legătură

specială sau legea *forului*. Legea aleasă de soți trebuie să respecte drepturile fundamentale recunoscute în tratate și în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

- (17) Înaintea desemnării legii aplicabile, este important ca soții să aibă acces la informații actualizate privind aspectele esențiale ale legii naționale și a Uniunii, precum și privind procedurile în materie de divorț și separare de corp. Pentru a asigura accesul la informații adecvate și de calitate, Comisia actualizează periodic sistemul de informații destinate publicului bazat pe Internet, creat prin Decizia 2001/470/CE.
- (18) Alegerea în cunoștință de cauză a celor doi soți reprezintă un principiu fundamental al prezentului regulament. Fiecare dintre soți trebuie să cunoască exact consecințele juridice și sociale ale alegerii legii aplicabile. Posibilitatea de a alege de comun acord legea aplicabilă nu ar trebui să aducă atingere drepturilor și egalității de șanse de care beneficiază cei doi soți. Prin urmare, judecătorii din statele membre participante ar trebui să realizeze cât de important este ca cei doi soți să ajungă la un acord privind legea aplicabilă cunoscând pe deplin consecințele juridice ale acestei alegeri.
- (19) Ar trebui definite norme privind valabilitatea de fond și cea formală, astfel încât alegerea informată a soților să fie facilitată, iar consimțământul lor respectat, în vederea asigurării securității juridice, precum și a unui acces mai bun la justiție. În ceea ce privește valabilitatea formală, ar trebui introduse anumite garanții pentru a se asigura faptul că soții sunt conștienți de consecințele alegerii lor. O condiție minimă ar fi ca acordul privind alegerea legii aplicabile să fie încheiat în scris, datat și semnat de ambele părți. Cu toate acestea, în cazul în care legea statului membru participant în care ambii soți își au reședința obișnuită la data încheierii acordului prevede condiții formale suplimentare, acestea ar trebui respectate. De exemplu, asemenea condiții formale suplimentare pot exista într-un stat membru participant în care acordul este inclus într-un contract de căsătorie. Dacă, la data încheierii acordului, soții au reședința obișnuită într-unul dintre statele membre diferite participante care prevăd condiții formale diferite, este suficientă respectarea condițiilor formale ale unuia dintre aceste state. Dacă, la data încheierii acordului, numai unul dintre soți are reședința obișnuită într-un stat membru participant care prevede condiții formale suplimentare, acestea ar trebui respectate.
- (20) Acordul care desemnează legea aplicabilă poate fi încheiat și modificat în orice moment, cel târziu la data sesizării instanței judecătorești, chiar și în cursul procedurii, dacă legea *forului* prevede acest lucru. În acest caz, ar trebui să fie suficient ca instanța judecătorească să ia act de acordul soților, în conformitate cu legea *forului*.

⁽¹⁾ JO L 174, 27.6.2001, p. 25.

- (21) În absența unui acord de alegere a legii aplicabile, prezentul regulament ar trebui să introducă norme armonizate privind conflictul de legi, având la bază o ierarhizare a factorilor de legătură în funcție de existența unei legături strânse între soți și legea respectivă, care să permită securitatea juridică și previzibilitatea și care să împiedice situația în care unul dintre soți cere divorțul înaintea celuilalt pentru a se asigura că procedura va fi supusă unei anumite legi, pe care o consideră a fi mai favorabilă pentru protejarea propriilor interese. Astfel de factori de legătură ar trebui să fie aleși astfel încât să garanteze că procedurile de divorț sau de separare de corp sunt reglementate de o lege cu care soții au o legătură strânsă.
- (22) Atunci când, în vederea determinării legii aplicabile, prezentul regulament face trimitere la cetățenie ca factor de legătură, modalitățile de abordare a cazurilor de cetățenie multiplă ar trebui să fie reglementate de legislația națională, cu respectarea deplină a principiilor generale ale Uniunii Europene.
- (23) În cazul în care instanța judecătorească este sesizată pentru a transforma o separare de corp în divorț și în absența alegerii legii aplicabile de către părți, legea care a fost aplicată în cazul separării de corp ar trebui aplicată și în cazul divorțului. O astfel de continuitate ar favoriza previzibilitatea pentru părți și ar consolida securitatea juridică. Dacă legea care a fost aplicată în cazul separării de corp nu prevede transformarea separării de corp în divorț, divorțul ar trebui supus normelor privind conflictul de legi aplicabile în absența exprimării opțiunilor de către părți. Aceasta nu ar trebui să împiedice soții să încerce să obțină divorțul pe baza altor norme din prezentul regulament.
- (24) În anumite situații, precum aceea în care legea aplicabilă nu prevede divorțul sau nu acordă unuia dintre soți, din cauza apartenenței la unul dintre sexe, egalitate de acces la divorț sau la separarea de corp, ar trebui totuși aplicată legea instanței judecătorești sesizate. Cu toate acestea, aceasta nu ar trebui să aducă atingere clauzei de ordine publică.
- (25) În circumstanțe excepționale, considerente de interes public ar trebui să dea instanțelor judecătorești ale statelor membre posibilitatea de a nu aplica o dispoziție a legii străine, atunci când aplicarea acesteia într-un anumit caz ar fi vădit incompatibilă cu ordinea publică a instanței. Cu toate acestea, instanțele judecătorești nu ar trebui să poată aplica excepția de ordine publică pentru a refuza o dispoziție a legii unui alt stat, în cazul în care aplicarea acestei excepții ar încălca dispozițiile Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în special articolul 21, care interzice orice tip de discriminare.
- (26) Atunci când regulamentul face trimitere la faptul că legea statului membru participant a cărui instanță judecătorească a fost sesizată nu conține dispoziții privind divorțul, acest caz ar trebui să fie interpretat în sensul că legea respectivului stat membru nu cunoaște instituția divorțului. Într-un astfel de caz, instanța nu ar trebui obligată să pronunțe un divorț în temeiul prezentului regulament.
- Atunci când regulamentul face trimitere la faptul că legea statului membru participant a cărui instanță judecătorească a fost sesizată nu consideră căsătoria respectivă valabilă din punctul de vedere al procedurilor de divorț, acest caz ar trebui să fie interpretat, între altele, în sensul că o astfel de căsătorie nu există în legea respectivului stat membru. Într-un astfel de caz, instanța nu ar trebui obligată să pronunțe un divorț sau o separare de corp în temeiul prezentului regulament.
- (27) Având în vedere că există state și state membre participante în care coexistă două sau mai multe sisteme de drept sau ansambluri de norme privind aspectele reglementate de prezentul regulament, ar trebui prevăzut în ce măsură dispozițiile prezentului regulament se aplică în unitățile teritoriale diferite ale acestor state și state membre participante sau diferitelor categorii de persoane din statele și statele membre participante în cauză.
- (28) În absența normelor de desemnare a legii aplicabile, părțile care aleg legea statului de cetățenie al uneia dintre ele ar trebui în același timp să indice legea unității teritoriale cu privire la care au convenit, în cazul în care statul pentru a cărui lege au optat cuprinde mai multe unități teritoriale, fiecare având propriul sistem de drept sau ansamblu de norme referitoare la divorț.
- (29) Având în vedere că obiectivele prezentului regulament, și anume consolidarea securității juridice, previzibilitatea și flexibilitatea în ceea ce privește procedurile matrimoniale internaționale și, prin urmare, facilitarea liberei circulații a persoanelor în cadrul Uniunii Europene, nu pot fi îndeplinite în suficientă măsură de statele membre și, prin urmare, având în vedere amploarea și efectele prezentului regulament, obiectivele respective pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, Uniunea poate adopta măsuri, dacă este cazul prin intermediul formei de cooperare consolidată, în conformitate cu principiul subsidiarității prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea acestor obiective.
- (30) Prezentul regulament respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în special dispozițiile articolului 21, care interzice orice discriminare pe motiv de sex, rasă, culoare, origine etnică sau socială, caracteristici genetice, limbă, religie sau convingeri, opinii politice sau de orice altă natură, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere, handicap, vârstă sau orientare sexuală. Prezentul regulament ar trebui să se aplice de instanțele judecătorești ale statelor membre cu respectarea acestor drepturi și principii,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

CAPITOLUL I

DOMENIUL DE APLICARE, RELAȚIA CU REGULAMENTUL (CE) NR. 2201/2003, DEFINIȚIE ȘI APLICARE UNIVERSALĂ

Articolul 1

Domeniul de aplicare

(1) Prezentul regulament se aplică divorțului și separării de corp în situațiile în care există un conflict de legi.

(2) Prezentul regulament nu se aplică următoarelor aspecte, chiar dacă acestea sunt doar chestiuni preliminare în contextul procedurilor privind divorțul sau separarea de corp:

- (a) capacitatea juridică a persoanelor fizice;
- (b) existența, valabilitatea sau recunoașterea unei căsătorii;
- (c) anularea căsătoriei;
- (d) numele soților;
- (e) consecințele referitoare la efectele patrimoniale ale căsătoriei;
- (f) răspunderea părintească;
- (g) obligațiile de întreținere;
- (h) fiduciar/actul fiduciar sau succesiunile.

Articolul 2

Relația cu Regulamentul (CE) nr. 2201/2003

Prezentul regulament nu aduce atingere aplicării Regulamentului (CE) nr. 2201/2003.

Articolul 3

Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

1. „stat membru participant” înseamnă un stat membru care participă la o formă de cooperare consolidată în domeniul legii aplicabile divorțului și separării de corp în temeiul Deciziei 2010/405/UE sau al unei decizii adoptate în conformitate cu articolul 331 alineatul (1) paragraful al doilea sau al treilea din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;
2. „instanță judecătorească” înseamnă toate autoritățile din statele membre participante competente în materiile care

intră sub incidența domeniului de aplicare a prezentului regulament.

Articolul 4

Aplicare universală

Legea desemnată în temeiul prezentului regulament se aplică indiferent dacă este sau nu legea unui stat membru participant.

CAPITOLUL II

NORME UNIFORME PRIVIND LEGEA APLICABILĂ DIVORȚULUI ȘI SEPARĂRII DE CORP

Articolul 5

Alegerea legii aplicabile de către părți

(1) Soții pot conveni să desemneze legea aplicabilă divorțului și separării de corp, cu condiția ca aceasta să fie una dintre următoarele legi:

- (a) legea statului pe teritoriul căruia soții își au reședința obișnuită în data încheierii acordului; sau
- (b) legea statului pe teritoriul căruia soții și-au avut ultima reședință obișnuită, cu condiția ca unul dintre ei să aibă încă reședința respectivă în data încheierii acordului; sau
- (c) legea statului de cetățenie a unuia dintre soți în data încheierii acordului; sau
- (d) legea *forului*.

(2) Fără a aduce atingere alineatului (3), acordul care desemnează legea aplicabilă poate fi încheiat și modificat în orice moment, dar nu ulterior datei sesizării instanței judecătorești.

(3) În cazul în care această posibilitate este prevăzută de legea *forului*, soții pot desemna legea aplicabilă și în fața instanței judecătorești pe parcursul procedurii. În acest caz, instanța judecătorească ia act de acordul soților, în conformitate cu legea *forului*.

Articolul 6

Consimțământul și valabilitatea de fond

(1) Existența și valabilitatea unui acord privind alegerea legii sau a oricărei clauze a acestuia sunt stabilite de legea care l-a reglementat conform prezentului regulament dacă acordul sau clauza respectivă ar fi valabil(ă).

(2) Cu toate acestea, pentru a stabili faptul că nu și-a dat consimțământul, unul dintre soți poate să invoce legea țării în care își are reședința obișnuită la data sesizării instanței judecătorești, dacă din circumstanțele cauzei reiese faptul că nu ar fi rezonabil să se stabilească efectul comportamentului său în conformitate cu legea menționată la alineatul (1).

Articolul 7

Valabilitatea formală

(1) Acordul menționat la articolul 5 alineatele (1) și (2) este încheiat în scris, datat și semnat de ambii soți. Orice comunicare sub formă electronică care permite consemnarea durabilă a acordului este considerată ca reprezentând o formă scrisă.

(2) Cu toate acestea, în cazul în care legea statului membru participant în care ambii soți își au reședința obișnuită la data încheierii acordului prevede condiții formale suplimentare în cazul unor astfel de acorduri, se aplică aceste condiții.

(3) Dacă, la data încheierii acordului, soții au reședința obișnuită în state membre participante diferite și dacă legile din aceste state prevăd condiții formale diferite, acordul este valabil din punctul de vedere al formei dacă satisface condițiile prevăzute de oricare dintre legile respective.

(4) Dacă, la data încheierii acordului, numai unul dintre soți are reședința obișnuită într-un stat membru participant, iar acest stat prevede condiții formale suplimentare pentru acest tip de acord, se aplică respectivele condiții.

Articolul 8

Legea aplicabilă în absența exprimării opțiunii părților

În absența unei opțiuni în temeiul articolului 5, divorțul și separarea de corp sunt reglementate de legea statului:

- (a) pe teritoriul căruia soții își au reședința obișnuită la data sesizării instanței judecătorești; sau, în caz contrar;
- (b) pe teritoriul căruia soții își aveau ultima reședință obișnuită, cu condiția ca perioada respectivă să nu se fi încheiat cu mai mult de un an înaintea sesizării instanței judecătorești, atât timp cât unul dintre ei încă mai are reședința în cauză la data sesizării instanței judecătorești; sau, în lipsa acestuia;
- (c) a cărui cetățenie este deținută de ambii soți la data sesizării instanței judecătorești; sau, în caz contrar;
- (d) unde este sesizată instanța judecătorească.

Articolul 9

Transformarea separării de corp în divorț

(1) În cazul transformării separării de corp în divorț, legea aplicabilă divorțului este legea care a fost aplicată separării de

corp, dacă părțile nu au convenit altfel în conformitate cu articolul 5.

(2) Totuși, în cazul în care legea care s-a aplicat separării de corp nu prevede transformarea separării de corp în divorț, se aplică articolul 8, dacă părțile nu au convenit altfel în conformitate cu articolul 5.

Articolul 10

Aplicarea legii forului

În cazul în care legea aplicabilă în temeiul articolelor 5 sau 8 nu prevede divorțul sau nu acordă unuia dintre soți, din cauza apartenenței la unul dintre sexe, egalitate de acces la divorț sau la separarea de corp, se aplică legea *forului*.

Articolul 11

Excluderea posibilității de trimitere

În cazul în care prin prezentul regulament se prevede aplicarea legii unui stat, noțiunea de lege cuprinde normele de drept în vigoare în acest stat, cu excepția normelor de drept internațional privat.

Articolul 12

Ordinea publică

Aplicarea unei dispoziții din legea desemnată în temeiul prezentului regulament nu poate fi înlăturată decât dacă o astfel de aplicare este vădit incompatibilă cu ordinea publică a forului.

Articolul 13

Diferențe între legislațiile naționale

Niciuna dintre dispozițiile prezentului regulament nu obligă instanțele judecătorești dintr-un stat membru participant a cărui lege nu conține dispoziții cu privire la divorț sau nu consideră valabilă căsătoria respectivă în scopul procedurilor de divorț să pronunțe un divorț ca urmare a aplicării prezentului regulament.

Articolul 14

State membre cu două sau mai multe sisteme de drept aplicabile teritorial

În cazul în care un stat cuprinde mai multe unități teritoriale, fiecare având propriul sistem de drept sau un ansamblu de norme privind aspectele reglementate de prezentul regulament:

- (a) orice trimitere la legea unui astfel de stat se interpretează, în scopul stabilirii legii aplicabile în temeiul prezentului regulament, ca referindu-se la legea în vigoare în unitatea teritorială relevantă;
- (b) orice trimitere la reședința obișnuită în acel stat privește reședința obișnuită într-o unitate teritorială;
- (c) orice trimitere la cetățenie privește unitatea teritorială desemnată de legea respectivului stat sau, în absența normelor relevante, unitatea teritorială pentru care au optat părțile sau, în absența opțiunii, unitatea teritorială cu care unul dintre soți sau ambii au cele mai strânse legături.

Articolul 15

State membre cu două sau mai multe sisteme de drept – conflicte interpersonale

În privința unui stat care are două sau mai multe sisteme de drept sau sisteme de norme aplicabile diferitelor categorii de persoane cu privire la aspectele reglementate de prezentul regulament, orice trimitere la legea unui astfel de stat privește sistemul juridic determinat de normele în vigoare în acel stat. În absența unor astfel de norme, se aplică sistemul de drept sau sistemul de norme cu care unul dintre soți sau ambii au cele mai strânse legături.

Articolul 16

Neaplicarea prezentului regulament la conflictele interne

Un stat membru participant în care aspectelor reglementate de prezentul regulament li se aplică sisteme de drept sau sisteme de norme diferite nu este obligat să aplice prezentul regulament conflictelor de legi care privesc exclusiv astfel de sisteme de drept sau sisteme de norme diferite.

CAPITOLUL III

ALTE DISPOZIȚII

Articolul 17

Informații care trebuie furnizate de statele membre participante

(1) Până la 21 septembrie 2011, statele membre participante informează Comisia cu privire la dispozițiile naționale, în cazul în care acestea există, referitoare la:

- (a) condițiile formale pentru acordurile privind alegerea legii aplicabile, în conformitate cu articolul 7 alineatele (2)-(4); și
- (b) posibilitatea de a desemna legea aplicabilă în conformitate cu articolul 5 alineatul (3).

Statele membre participante informează Comisia cu privire la orice modificare ulterioară a acestor dispoziții.

(2) Toate informațiile comunicate în conformitate cu alineatul (1) sunt puse la dispoziția publicului de către Comisie prin mijloacele corespunzătoare, în special prin intermediul paginii de Internet a Rețelei Judiciare Europene în materie civilă și comercială.

Articolul 18

Dispoziții tranzitorii

(1) Prezentul regulament se aplică acțiunilor judiciare intentate și acordurilor menționate la articolul 5 și încheiate începând cu 21 iunie 2012.

Cu toate acestea, un acord privind alegerea legii aplicabile încheiat înainte de 21 iunie 2012 este, de asemenea, aplicabil, cu condiția să respecte articolele 6 și 7.

(2) Prezentul regulament nu aduce atingere acordurilor privind alegerea legii aplicabile încheiate în conformitate cu legea statului membru participant pe teritoriul căruia se află instanța judecătorească sesizată înainte de 21 iunie 2012.

Articolul 19

Relația cu convențiile internaționale în vigoare

(1) Fără a aduce atingere obligațiilor ce revin statelor membre participante în temeiul articolului 351 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, prezentul regulament nu afectează aplicarea convențiilor internaționale la care sunt părți unul sau mai multe state membre participante la data adoptării prezentului regulament sau la data adoptării, în temeiul articolului 331 alineatul (1) al doilea sau al treilea paragraf din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, a deciziei care reglementează conflictul de legi privind divorțul sau separarea de corp.

(2) Cu toate acestea, prezentul regulament prevalează, în relațiile dintre statele membre participante, asupra convențiilor încheiate exclusiv între două sau mai multe dintre acestea, în măsura în care respectivele convenții privesc aspecte reglementate de prezentul regulament.

Articolul 20

Clauza de revizuire

(1) Până la 31 decembrie 2015, și ulterior la fiecare cinci ani, Comisia prezintă Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social European un raport privind aplicarea prezentului regulament. Raportul este însoțit, dacă este cazul, de propuneri de adaptare a prezentului regulament.

(2) În acest scop, statele membre participante informează Comisia cu privire la elementele pertinente referitoare la aplicarea prezentului regulament de către instanțele judecătorești.

Se aplică de la 21 iunie 2012, cu excepția articolului 17, care se aplică de la 21 iunie 2011.

CAPITOLUL IV

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 21

Intrarea în vigoare și data aplicării

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

În ceea ce privește statele membre participante la forma de cooperare consolidată în temeiul unei decizii adoptate în conformitate cu articolul 331 alineatul (1) al doilea sau al treilea paragraf din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, prezentul regulament se aplică de la data indicată în decizia respectivă.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în statele membre participante în conformitate cu tratatele.

Adoptat la Bruxelles, 20 decembrie 2010.

Pentru Consiliu

Președintele

J. SCHAUVLIEGE